

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.6.2019
COM(2019) 524 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβενίας του 2019 και τη
διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της
Σλοβενίας του 2019**

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβενίας του 2019 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας του 2019

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 21 Νοεμβρίου 2018, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Λήφθηκε δεόντως υπόψη ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 21 Νοεμβρίου 2018, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Σλοβενία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 9 Απριλίου

¹ EE L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

2019, το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ («σύσταση για τη ζώνη του ευρώ»).

- (2) Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η Σλοβενία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, όπως αντικατοπτρίζεται στις κατωτέρω συστάσεις 1 έως 3. Ειδικότερα, η μείωση των κανονιστικών περιορισμών θα συμβάλει στη συμμόρφωση με την πρώτη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ όσον αφορά τις ανθεκτικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, και η εστίαση της οικονομικής πολιτικής επενδύσεων στους τομείς που προσδιορίζονται θα συμβάλει στη συμμόρφωση με τη δεύτερη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ όσον αφορά τη στήριξη των επενδύσεων.
- (3) Η έκθεση χώρας του 2019 για τη Σλοβενία² δημοσιεύθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2019. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Σλοβενίας όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 13 Ιουλίου 2018, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Σλοβενίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (4) Στις 15 Απριλίου 2019, η Σλοβενία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019 και στις 26 Απριλίου 2019 το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (5) Οι σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο θα κάνει χρήση αυτής της διάταξης σε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση⁴.
- (6) Η Σλοβενία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον κανόνα για το χρέος. Στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2019, η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό πλεόνασμα θα αυξηθεί σε 0,9 % του ΑΕΠ το 2019 και εν συνεχεία θα ανέλθει στο 1,2 % του ΑΕΠ το 2022. Βάσει του εκ νέου υπολογισθέντος διαρθρωτικού ισοζυγίου, ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος — ο οποίος μεταβλήθηκε από διαρθρωτικό πλεόνασμα 0,25 % του ΑΕΠ το 2019 σε διαρθρωτικό έλλειμμα 0,25 % του ΑΕΠ από

² SWD(2019) 1023 final.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

⁴ COM(2014) 494 final.

το 2020 — προβλέπεται να επιτευχθεί έως το 2021⁵. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να συνεχίσει να μειώνεται σε 65,4 % του ΑΕΠ το 2019 σε 54,7 % του ΑΕΠ το 2022. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι ευνοϊκό.

- (7) Στις 13 Ιουλίου 2018, το Συμβούλιο συνέστησε στη Σλοβενία να εξασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁶ δεν θα υπερβεί το 3,1 % το 2019, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,65 % του ΑΕΠ. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, υπάρχει κίνδυνος να σημειωθεί σημαντική απόκλιση από τη συνιστώμενη πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου το 2019.
- (8) Το 2020, η Σλοβενία αναμένεται να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο της. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, αυτό συνεπάγεται μέγιστο ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών ύψους 4,0 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε διαρθρωτική προσαρμογή της τάξης του 0,5 % του ΑΕΠ. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, με την παραδοχή αμετάβλητων πολιτικών, η Σλοβενία αναμένεται να προσεγγίσει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό της στόχο το 2020. Ως εκ τούτου, η τρέχουσα αξιολόγηση δείχνει ότι υπάρχει κίνδυνος κάποιας απόκλισης το 2020. Ενώ ο προβλεπόμενος ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δείχνει προς το παρόν ότι υπάρχει κίνδυνος κάποιας απόκλισης από την απαίτηση το 2020, για τα έτη 2019 και 2020 λαμβανόμενα από κοινού υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από την απαίτηση. Εάν το διαρθρωτικό ισοζύγιο δεν προβλέπεται πλέον να προσεγγίσει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο, στις μελλοντικές αξιολογήσεις μια συνολική αξιολόγηση θα πρέπει να λάβει υπόψη μια πιθανή απόκλιση από την απαίτηση. Η Σλοβενία προβλέπεται ότι θα συμμορφωθεί με τον κανόνα για το χρέος το 2019 και το 2020. Γενικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι τα αναγκαία μέτρα θα πρέπει να ληφθούν το 2019 και ότι η Σλοβενία πρέπει να είναι έτοιμη να λάβει περαιτέρω μέτρα από το 2020 ώστε να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- (9) Η γήρανση του πληθυσμού θα επιβαρύνει όλο και περισσότερο τα συστήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και μακροχρόνιας φροντίδας της Σλοβενίας. Η χρηματοδότηση του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης δεν είναι προσαρμοσμένη για να αντιμετωπίσει τις αναμενόμενες αυξήσεις του κόστους λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Μέχρι σήμερα, η κυβέρνηση δεν έχει προτείνει ολοκληρωμένα μέτρα για τη διασφάλιση της ποιότητας, της προσβασιμότητας και της μακροπρόθεσμης δημοσιονομικής βιωσιμότητας της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στη Σλοβενία. Ένα νομοσχέδιο μακροχρόνιας φροντίδας καταρτίζεται στο πλαίσιο της στρατηγικής ενεργού γήρανσης της Σλοβενίας. Ωστόσο, παραμένει ασαφής ο τρόπος

⁵ Κυκλικά προσαρμοσμένο αποτέλεσμα, μη συνυπολογιζόμενων έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με χρήση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

⁶ Οι καθαρές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στις δαπάνες για παροχές ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε περίοδο τεσσάρων ετών. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές δια νόμου. Τα έκτακτα μέτρα τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών συμψηφίζονται.

με τον οποίο τα προβλεπόμενα μέτρα θα βελτιώσουν τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, την προσβασιμότητα και την ποιότητα της περίθαλψης· εντούτοις οι δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης αναμένεται να καταστούν πιο αποδοτικές ως προς το κόστος μέσω της βελτίωσης του συντονισμού. Οι επενδύσεις στις δομές και στον εξοπλισμό υγείας και μακροχρόνιας φροντίδας θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση των μελλοντικών πιέσεων στα συστήματα περίθαλψης.

- (10) Οι προκλήσεις όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και επάρκεια του συνταξιοδοτικού συστήματος καθίστανται όλο και πιο πιεστικές, καθώς ο πληθυσμός της Σλοβενίας γηράσκει ταχύτερα από τον πληθυσμό των περισσότερων άλλων κρατών μελών. Στο έγγραφο «Σημεία εκκίνησης για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος συνταξιοδότησης και ασφάλισης αναπηρίας», που εγκρίθηκε το 2017 από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο, οι κοινωνικοί εταίροι και η προηγούμενη κυβέρνηση προέβλεψαν τη θέσπιση μεταρρύθμισης έως το 2020 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2019-2020 αναφέρει τη δυνατότητα αναμόρφωσης του συνταξιοδοτικού συστήματος για να στηρίξει τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος και κατάλληλα επίπεδα συντάξεων. Επίσης, θέτει ως στόχο την παράταση του επαγγελματικού βίου και την παροχή καλύτερων ευκαιριών για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο και τον χρονικό ορίζοντα επίτευξης του στόχου αυτού. Η αναπροσαρμογή της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης ανάλογα με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής και η προώθηση της συνταξιοδότησης σε μεγαλύτερη ηλικία θα καθιστούσαν το σύστημα πιο βιώσιμο. Η διασφάλιση επαρκών συντάξεων εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, καθώς ορισμένοι συνταξιούχοι εξακολουθούν να βρίσκονται στο όριο της φτώχειας ή κάτω από αυτό. Σχεδόν το 70 % όλων των αυτοαπασχολούμενων στη Σλοβενία επιλέγει να καταβάλλει εισφορές κοινωνικής ασφάλισης στο ελάχιστο επίπεδο που τους παρέχει δικαίωμα μόνο στην ελάχιστη σύνταξη γήρατος. Η επάρκεια των συντάξεων θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω με την ενίσχυση της κάλυψης των συστημάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης, την κατάλληλη αντιμετώπιση των αλλαγών σταδιοδρομίας και τη μείωση των κινδύνων φτώχειας των ηλικιωμένων.
- (11) Η απασχόληση συνέχισε να αυξάνεται και η ανεργία μειώθηκε περαιτέρω. Ταυτόχρονα, η μακροχρόνια ανεργία παραμένει πάνω από τα προ κρίσης επίπεδα και εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει σχεδόν το ήμισυ της συνολικής ανεργίας. Υπάρχουν ακόμη προκλήσεις, ιδίως για τους εργαζομένους χαμηλής ειδίκευσης και μεγαλύτερης ηλικίας, δεδομένου ότι τα ποσοστά δραστηριότητας και απασχόλησής τους παραμένουν μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ. Η συμμετοχή τους στην εκπαίδευση ενηλίκων είναι ιδιαίτερα χαμηλή. Η αξιολόγηση των πολιτικών που ενθαρρύνουν περισσότερους ανθρώπους να εργάζονται ή να αναζητούν εργασία δείχνει ότι τα περισσότερα υφιστάμενα προγράμματα λειτουργούν σωστά. Ωστόσο, οι δαπάνες στον τομέα αυτό, καθώς και το ποσοστό συμμετοχής των ανέργων χαμηλής ειδίκευσης και μεγαλύτερης ηλικίας στα προγράμματα παραμένουν περιορισμένες. Ως εκ τούτου, οι επενδύσεις σε αποτελεσματικά μέτρα για την αύξηση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης και των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε ψηφιακές δεξιότητες, έχουν ιδιαίτερη σημασία. Η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας θα συμβάλει επίσης στη μείωση των πιέσεων στο συνταξιοδοτικό σύστημα. Παρόλο που η μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας του 2013 βοήθησε σαφώς ορισμένες ευπαθείς ομάδες να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, η προσωρινή απασχόληση εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Το ποσοστό των ατόμων που

αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού μειώθηκε, αλλά παραμένει πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ όσον αφορά τους ηλικιωμένους.

- (12) Εμφανίζονται ενδείξεις ελλείψεων εργατικού δυναμικού σε όλο και περισσότερους τομείς της οικονομίας. Η αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων που αποκτούν οι νέοι κατά την εκπαίδευσή τους και των δεξιοτήτων που αναζητούν οι εργοδότες φαίνεται να συντείνει σε αυτές τις ελλείψεις. Σε συνδυασμό με τις αδυναμίες στη λειτουργία των οικοσυστημάτων για την καινοτομία, οι ελλείψεις αυτές εμποδίζουν τον βιομηχανικό μετασχηματισμό στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης, όπως είχε καθοριστεί σε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων στο μελλοντικό εργατικό δυναμικό έχει ζωτική σημασία για την κάλυψη των αναγκών της οικονομίας.
- (13) Έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν ορισμένα μέτρα για να βελτιωθούν οι δυνατότητες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων στη Σλοβενία και να τους παρασχεθούν εναλλακτικές λύσεις αντί των τραπεζικών δανείων. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις της Σλοβενίας εξακολουθούν να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στα τραπεζικά δάνεια και τις ταμειακές ροές για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών τους. Η πρόσβαση των ιδιωτικών αγορών στα ίδια κεφάλαια παραμένει χαμηλή. Η χορήγηση επιχειρηματικών κεφαλαίων αυξάνεται, αλλά από πολύ χαμηλά επίπεδα. Η χρηματιστηριακή αξία του χρηματιστηρίου στη Λιουμπλιάνα είναι χαμηλή και εξακολουθεί να συρρικνώνεται. Η περιορισμένη και ανεπαρκώς ανεπτυγμένη κεφαλαιαγορά, σε συνδυασμό με τις επικρατούσες δυσμενείς συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμένων χρηματοοικονομικών γνώσεων των μικρότερων εταιρειών, παρεμποδίζει την εισροή ιδίων κεφαλαίων και επιχειρηματικών κεφαλαίων στη χώρα. Η δύσκολη πρόσβαση στα ίδια κεφάλαια αποτελεί αναπτυξιακό εμπόδιο για τις καινοτόμες επιχειρήσεις, αλλά και για εδραιωμένες επιχειρήσεις που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από μια αλλαγή της χρηματοδότησής τους.
- (14) Η ανάπτυξη των σλοβενικών επιχειρήσεων ανακόπτεται λόγω του ακόμη υψηλού κανονιστικού και διοικητικού φόρτου της χώρας. Ο φόρτος αυτός θεωρείται βασικό πρόβλημα για την επιχειρηματική δραστηριότητα στη Σλοβενία. Σχετίζεται με ζητήματα όπως οι άδειες, οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, οι φορολογικές διαδικασίες και συχνά οι χρονοβόρες εμπορικές δικαστικές διαδικασίες. Οι δυσκολίες όσον αφορά τη δίωξη του χρηματοοικονομικού και του οικονομικού εγκλήματος επηρεάζουν επίσης το επιχειρηματικό περιβάλλον. Η Σλοβενία έχει δημιουργήσει εργαλεία για τη μείωση του διοικητικού φόρτου, συμπεριλαμβανομένης της δικτυακής πύλης SPOOT («Slovenska poslovna točka») και του «Ενιαίου εγγράφου», τα οποία αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα που έχουν προσδιοριστεί. Ωστόσο, πολλά από τα μέτρα μείωσης του φόρτου εξακολουθούν να εκκρεμούν και ο αντίκτυπος ορισμένων από αυτά που έχουν εφαρμοστεί ήταν κατώτερος των προσδοκιών. Η Σλοβενία έχει επίσης πραγματοποιήσει ορισμένες μεταρρυθμίσεις για την ελευθέρωση των περιοριστικών επαγγελματικών απαιτήσεων. Ωστόσο, ορισμένα ζητήματα που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2017 δεν έχουν ακόμη αντιμετωπιστεί, ιδίως όσον αφορά τους δικηγόρους και τους κτηματομεσίτες.
- (15) Υπάρχουν αδυναμίες όσον αφορά τον ανταγωνισμό και τη διαφάνεια στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων στη Σλοβενία, όπως προκύπτει κυρίως από το υψηλό ποσοστό συμβάσεων που ανατίθενται μέσω διαδικασιών με διαπραγμάτευση (χωρίς προκήρυξη). Οι διασφάλισεις κατά της διαφθοράς και της αθέμιτης σύμπραξης μεταξύ υποψηφίων, ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται από τις τοπικές διοικήσεις και τις κρατικές επιχειρήσεις, παραμένουν ανεπαρκείς. Η

ανεξάρτητη εποπτεία στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων δεν διαθέτει επαρκείς νομικές διασφαλίσεις κατά των εξωτερικών πιέσεων ή των παρεμβάσεων, ιδίως όσον αφορά τις πειθαρχικές διαδικασίες και τις προτάσεις διορισμού των μελών της Εθνικής Επιτροπής Επανεξέτασης. Έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της επαγγελματοποίησης όσων εμπλέκονται στις δημόσιες συμβάσεις, αλλά η επαγγελματοποίηση εξακολουθεί να είναι χαμηλή. Αν και οι αρχές εκτιμούν ότι το οικονομικό έγκλημα και η διαφθορά έχουν προξενήσει σοβαρές ζημιές τα τελευταία έτη, ορισμένες μεταρρυθμίσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς εξακολουθούν να εκκρεμούν.

- (16) Παρά τη μερική ιδιωτικοποίηση του 65 % των μετοχών της Nova Ljubljanska Banka, της μεγαλύτερης τράπεζας της Σλοβενίας, η συμμετοχή του κράτους στην οικονομία εξακολουθεί να είναι υψηλή, μεταξύ άλλων και στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Τα ήδη δημοσιευθέντα σχέδια ιδιωτικοποιήσεων εφαρμόζονται με αργούς ρυθμούς. Η ολοκλήρωση των ιδιωτικοποιήσεων θα αυξήσει τη βιωσιμότητα των εταιρειών μακροπρόθεσμα και θα μειώσει τους κινδύνους για τα δημόσια οικονομικά, καθώς και τον κίνδυνο στρέβλωσης του ανταγωνισμού και κατανομής των πόρων. Οι περαιτέρω πωλήσεις μετοχών εισηγμένων εταιρειών θα συμβάλουν επίσης στην ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς της Σλοβενίας.
- (17) Το οικοσύστημα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας πρέπει να βελτιωθεί προκειμένου να καταστεί πλήρως λειτουργικό και τα μέτρα στήριξης συχνά στερούνται συνοχής. Η περιορισμένη στήριξη της επιχειρηματικής εκπαίδευσης και της μεταφοράς τεχνολογίας, και, γενικότερα, η ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ επιστήμης και επιχειρήσεων, παρεμποδίζει τη δημιουργία και την επέκταση καινοτόμων εταιρειών. Οι περισσότερες μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη Σλοβενία έχουν χαμηλή ικανότητα καινοτομίας και το μερίδιο των καινοτόμων εταιρειών στη Σλοβενία εμφανίζει όντως μείωση και είναι κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Ο αργός ψηφιακός μετασχηματισμός της Σλοβενίας περιορίζει την αύξηση της παραγωγικότητας. Υπάρχουν διαφορές όσον αφορά τις επιδόσεις καινοτομίας μεταξύ των ανατολικών και των δυτικών περιφερειών της Σλοβενίας, οι οποίες εμποδίζουν τη συνεργασία και τη δικτύωση. Η Σλοβενία αναστρέφει την πρόοδό της όσον αφορά την επίτευξη του στόχου των δαπανών για την έρευνα και την ανάπτυξη το 2020, ενώ η αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία θα ενίσχυε το δυναμικό ανάπτυξης της χώρας. Η Σλοβενία προσελκύει μικρό ποσοστό διεθνών φοιτητών σε όλα τα επίπεδα της μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως στο επίπεδο του διδακτορικού, ενώ η διεθνής κινητικότητα των ερευνητών και η κινητικότητα μεταξύ των πανεπιστημίων και της βιομηχανίας παραμένουν περιορισμένες.
- (18) Για την περίοδο έως το 2030, η Σλοβενία καθόρισε στο προσχέδιο του εθνικού της σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα στόχους όσον αφορά τις ενεργειακές υποδομές, την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίοι όλοι απαιτούν κατάλληλες επενδύσεις. Ειδικότερα, η οικονομία της Σλοβενίας είναι μεγαλύτερης έντασης άνθρακα από τον μέσο όρο της ΕΕ και το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών στη συνολική παραγωγή ενέργειας παραμένει στάσιμο. Η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εκτός της ξυλείας και της υδροηλεκτρικής ενέργειας, είναι ιδιαίτερα αργή. Τα μερίδια της βιομηχανίας, των υπηρεσιών και του τομέα της κατοικίας της Σλοβενίας στη συνολική τελική κατανάλωση ενέργειας είναι υψηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ. Επιπλέον, η υφιστάμενη ικανότητα αποθήκευσης ενέργειας δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς και, ως εκ τούτου, δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες που απορρέουν από την μη ολοκληρωμένη τοπική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

- (19) Οι μεταφορές έχουν καταστεί η μεγαλύτερη πηγή εκπομπών CO₂: το μερίδιό τους επί των συνολικών εκπομπών υπερβαίνει το μέσο μερίδιο του εν λόγω τομέα στην ΕΕ. Η ισχυρή εξάρτηση της Σλοβενίας από τις οδικές μεταφορές δημιουργεί προβλήματα υψηλής έντασης ενέργειας και άνθρακα, καθώς και ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τροχαίων ατυχημάτων. Υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης στους τομείς των σιδηροδρομικών υποδομών, καθώς και των μεταφορών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και των βιώσιμων μεταφορών εν γένει, γεγονός που θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση αυτών των αρνητικών επιπτώσεων. Σημαντικά επενδυτικά κενά εξακολουθούν να υφίστανται επίσης στον τομέα των φυσικών πόρων, τα οποία θα πρέπει να καλυφθούν προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα πιο βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης. Η οικονομία της Σλοβενίας εξαρτάται από το φυσικό της περιβάλλον, το οποίο επιδεινώνεται. Η υψηλή εξάρτηση από εισαγόμενες πρώτες ύλες, σε συνδυασμό με χαμηλά ποσοστά ανακύκλωσης, εμποδίζουν τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία. Η κατάσταση του συστήματος των αστικών λυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας, δεν ικανοποιεί πλήρως τις απαιτήσεις της ΕΕ. Σημαντικά τμήματα της οικονομίας της Σλοβενίας είναι ευάλωτα σε φυσικές καταστροφές, και ιδίως πλημμύρες.
- (20) Ο προγραμματισμός των κονδυλίων των ταμείων της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 θα μπορούσε να συμβάλει στην κάλυψη ορισμένων κενών που εντοπίστηκαν στις συστάσεις, ιδίως στους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα Δ της έκθεσης για τη χώρα⁷. Αυτό θα επιτρέψει στη Σλοβενία να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα εν λόγω κονδύλια σε σχέση με τους τομείς που έχουν προσδιοριστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες. Η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της χώρας για τη διαχείριση των εν λόγω κονδυλίων αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επιτυχία των συγκεκριμένων επενδύσεων.
- (21) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Σλοβενίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2019 για τη χώρα. Επίσης αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς τη Σλοβενία κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Σλοβενία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης να ενδυναμωθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (22) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 και η γνώμη του⁸ αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σλοβενία να λάβει μέτρα το 2019 και το 2020 προκειμένου:

1. Να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο το 2020. Να εγκρίνει και να εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας περίθαλψης, οι οποίες διασφαλίζουν την ποιότητα, την προσβασιμότητα και τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα. Να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και επάρκεια του συνταξιοδοτικού συστήματος, μεταξύ άλλων αναπροσαρμόζοντας τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης

⁷ SWD(2019) 1023 final.

⁸ Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

και περιορίζοντας την πρόωρη συνταξιοδότηση. Να αυξήσει την απασχολησιμότητα των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης και μεγαλύτερης ηλικίας, βελτιώνοντας τη συνάφεια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας, τη διά βίου μάθηση και τα μέτρα ενεργοποίησης, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης των ψηφιακών γνώσεων.

2. Να στηρίζει την ανάπτυξη των αγορών μετοχών. Να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον με τη μείωση των κανονιστικών περιορισμών και του διοικητικού φόρτου. Να βελτιώσει τον ανταγωνισμό, την επαγγελματοποίηση και την ανεξάρτητη εποπτεία στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Να πραγματοποιήσει ιδιωτικοποιήσεις σύμφωνα με τα υφιστάμενα σχέδια.
3. Να εστιάσει τη σχετική με τις επενδύσεις οικονομική πολιτική στην έρευνα και την καινοτομία, στη μετάβαση σε χαμηλές εκπομπές άνθρακα και στην ενεργειακή μετάβαση, στις βιώσιμες μεταφορές, ιδίως τις σιδηροδρομικές, και στις περιβαλλοντικές υποδομές, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*